

Pestera Exploratorii '85

Nr. Catalog 2243/85

Situatia marcarii – marcat

Localizare – Muntii Domanului, Dealul Cîrnipolie

Valea Comarnic, Versantul Drept

Localitatea Iabalcea, Judetul Caras-Severin

Coordonate: $x=413522,0$ $y=259550,0$ $z=387,0$ (coordonate stereo)

Altitudine relativa: 0,0m

Dezvoltare: 5172,0 m

Denivelare : 48,6m (-21,6; +27,0)

Extensie : 750,0 m

Introducere

Pestera este compusa dintr-o retea dendritica de galerii, cu pasaje active, situata in medie la 8-10 m sub talvegul vaili Comarnic. Caracteristic pentru aceasta peștera este faptul ca galeriile desi de dimensiuni mari aproximativ 4/4 sunt colmatate aproape in intregime, vizitatorii fiind obligati ca in majoritatea sectoarelor de peștera sa inainteze taras sub tavanul unei "galerii mari".

Acces

Din satul Iabalcea se poate merge cu masina pana la cantonul silvic Comarnic de unde aval pe paraul Comarnic 700m pana la intrarea peșterii Exploratorii in fata careia se afla un baraj protector contra viiturilor. Peștera este ocrotita, inchisa cu poarta metalica si se afla in custodia Asociatiei Speologice Exploratorii Resita care poate aproba vizita si asigurarea unui ghid, la adresa : Str. Sportului, bl.5 Sc.3 ,ap3

Istoric

Peștera a fost descoperita in toamna anului 1985 de o echipa a A.S.Exploratorii Resita (Iucu, Nania, Bala) dupa decolmatarea unui ponor al vaili Comarnic.

Context geologic

Zona apartine domeniului getic si este compusa dintr-un fundament cristalin peste care sunt

dispuse transgresiv si discordant depozitele sedimentare. Sedimentarul in care exista fenomene

endocarstice este alcatuit din:

Oxfordian superior – Kimmeridgian inferior (ox2+km1), calcare de valea Aninei in care este dezvoltata intraga retea de galerii a peșterii Exploratorii. Calcarele sunt cenusi-galbui, fine, dispuse in bancuri decimetrice (20-40 cm) caracterizandu-se prin prezenta numeroaselor accidente silicoase dispuse stratiform sau in noduli.

Baremian-Aptian inferior (br+ap1), calcarele de Plopa sunt masive zaharoid, alb-galbui. In aceste calcare este sapata peștera Racovita precum si galeriile inca neexplorate dintre aceasta si peștera Exploratorii.

Valea Comarnicului este plasata pe un flanc de cuta (sectorul constituit din calcare de valea Aninei) astfel ca a favorizat in mare masura evolutia fenomenelor endocarstice doar pe versantul drept al vail Comarnic. In zona predomina abrupturile, grohotisurile si peretii calcarosi iar deasupra platoul carstic Cirmipolie cu doline, campuri de lapiezuri si avene. In versantul drept al vail Comarnic la diferite nivele s-au format peste 40 de peșterii cu lungimi intre 5 si 150 m.

Peștera Exploratorii se dezvoltă paralel cu Valea Comarnic, fiind marginita la est de permian (argile rosi), iar la vest de falia ce separa calcarele de valea Aninei de calcarele de Plopa. Galeriile peșterii s-au format datorita pierderilor succesive ale apei din valea Comarnic si aparitia ei in peștera Racovita respectiv in actualul izbuc situat mai jos. Aceste ipoteze au fost confirmate de trasarile efectuate in zona.

In prezent ponoarele din Valea Comarnic au o functionare temporara deoarece o noua captare carstica s-a format la 200 m dupa intrarea apei in calcare. Acest ponor dreneaza toata apa vail Comarnic printr-un etaj inferior al Peșterii Exploratorii inca neexplorat.

Descriere

Galeria de la intrare este decendentă, dezvoltată pe fetele de stratificatie ce inclina la 55°. Dupa depasirea zonei temporar sifonate si a portii metalice, galeria se marește ajungand in Sala Restaurant unde galeriile se bifurca. La dreapta Galeria Iucu Marius cu galerii labirintice si sali mari, bogat concretionate, avand doua cursuri de apa ce provin din Valea Comarnic. In finalul acestei galerii s-au descoperit resturi scheletice de Ursus Speleus . Din Sala Restaurant in continuare Galeria Exploratorilor lata si putin inalta din cauza masivelor depozite aluvionare ajungem la "Posta" unde este a doua mare bifurcatie a galerilor. De aici spre est porneste galeria Estica continuata de Galeria Gyony Babos avand in componenta galerii secundare si sali concretionate. In galeria Gyony Babos pe unul din hornuri s-a atins cota pozitiva de +27 m.

Revenind la "Posta", spre vest Galeria Racovita cu inaltimi cuprinse intre 2-5 m foarte concretionata in unele sectoare, avand nivele de eroziune si mari dune de nisip ajungem in Sala cu Puturi din care porneste un sistem labirintic de galerii. Printr-una din galeriile ce merg in sud se ajunge in Galeria Motas parcursa temporar de apa provenita din Valea Comarnic si care dupa ce strabate aceasta galerie se pierde din nou, intr-un ponor endocarstic (cota -21,6 m) pentru a aparea in izbucul din fata Peșterii Racovita.

Explorare

Avand in vedere ca galeriile pesterii au in general inaltimi mici ce ingreuneaza mult inaintarea, timpul de vizitare al galeriilor principale este urmatorul: Galeria Iucu Marius 2 ore; Galeria Racovita – Motas 6 ore; Galeria Estica – Gyony Babos 10 ore.

Din cauza intrarii pesterii la nivelul talvegului Vaii Comarnic precum si activarea imprevizibila a unor ponoare, pestera se poate vizita in conditii de siguranta numai in perioade secetoase altfel existand pericolul inundarii unor sectoare de galerii, precum si sifonarea galeriei de la intrare.

Bibliografie

Badescu B.(1994) T.A.K.

Badescu B.(1992) Pestera Racovita, CERCETARI SPEOLOGICE Ed. Clubul National de Turism pentru Tineret, Bucuresti, pag. 37-38

Nania V. (1992) Pestera Exploratorii 85 CERCETARI SPEOLOGICE Ed. Clubul National de Turism pentru Tineret, Bucuresti, pag 38-40.

Karban G. (1986) Consideratii Morfogenetice asupra Pesterii Exploratorii 85 Manuscris, Asociatia Exploratorii Resita.